

dette Punkt nogen særlig Grund til at binde Parterne ved en præceptiv Lovregel. Der kan meget godt tænkes Tilfælde, hvor det vilde være urimeligt, om Parterne skulde være bundne til en Prøvetid, f. Ex. i det ikke upraktiske Tilfælde, at en Lærling paa Grund af Dødsfald eller af andre Marsager gaar fra en Mester til en anden i samme Sag for at være hos denne i en kort Tid, f. Ex. i et halvt Aar. Det vilde være besynderligt, om der i saa Fald ikke strax skulde kunne sluttes bindende Kontrakt for den tilbagestaaende Tid. Jeg skulde imidlertid anse det for det Helbigste, at dette blev udtrykkelig udtalt derved, at der i første Linie blev indskudt en Bemærkning om, at Reglerne kun gjaldt, forsaavidt ikke Andet var vedtaget. Medens jeg saaledes i alt Væsentligt kan billige de Hovedbestemmelser, som jeg nu har berørt, er jeg noget mere tvivlende med Hensyn til Bestemmelsen i Slutningen af § 2 om, at en ugift Mester ikke maa have kvindelige Lærlinge. Jeg skal nu ikke lægge nogen videre Vægt paa, at man kunde sige, at deri laa en Forudsætning om, at ugifte Læremestre ere særlig mistænkelige i Forhold til kvindelige Lærlinge. Hvad jeg navnlig har at indvende mod Bestemmelsen, er, at den overhovedet ikke vil være meget praktisk. Jeg kan ikke godt indse, hvorledes den i det praktiske Liv skal kunne lade sig gennemføre. Sa, en anden Sag var det, hvis man kunde opstille det som en konsekvent Regel, at ogsaa ugifte Husbonder ikke maatte have kvindeligt Lyende. Men da dette naturligvis ikke lader sig gjøre, tvivler jeg ikke paa, at det vilde være meget let at omgaa den omhandlede Bestemmelse i Lovforlaget. Parterne ville jo meget godt, naar de først ere enige, kunne give Forholdet et andet Navn. Lærlingen vil blive kaldt Tjenestepige, Husholderesse, eller, hvad der er endnu simplere, blive kaldt Medhjælper, istedetfor Lærling. Netop det, at vi ikke mere have Mødsætningsforholdet mellem Lærling og Svend, at der ikke mere som tidligere, da man havde Svendeprover, udfordres en vis Dygtighed for ikke at betragtes som Lærling men som Svend, gjør det muligt for Mesteren at sige: Det er ikke min Lærling, men min Medhjælper. Mesteren kan jo meget godt tage til Medhjælper en Person, der ikke har nogen Indsigt i Saget; det er overhovedet Noget, der bliver hans Sag. Jeg tror derfor ikke, Bestemmelsen vil faae stor praktisk Betydning. Det er imidlertid et Punkt, jeg i det Hele ikke lægger megen Vægt paa; kun maa jeg være enig med den første ærede Taler i, at Slutningsbestemmelsen i § 11 om, at den kvindelige Lærling skal fratæde sin Stilling, naar Mesteren bliver Enkemand, er en uheldig Bestemmelse. Der er noget i høieste Grad Besynderligt i, om en gammel Mand paa 70 Aar, naar han blev Enkemand, strax skulde lade den kvindelige Lærling, han havde i Huset, forlade dette. Det er sagt i Motiverne, at denne Be-

stemmelse er en nødvendig Konsekvens af Bestemmelsen i § 2, men det kan jeg ikke indse. Det kan meget godt lade sig gjøre at bestemme, at en ugift Mand ikke maa antage kvindelige Lærlinge; det er da Noget, han veed, og i de fleste Næringsveie kan man ligesaa godt bruge og faae mandlige Lærlinge som kvindelige. Men deraf følger ikke konsekvent, at Mesteren, naar han engang har en kvindelig Lærling, skal, fordi han bliver Enkemand, sende hende ud af Huset. Jeg maa være fuldstændig enig med den ærede første Taler i, at Lærlingens Lærv vilde være tilstrækkeligt varetaget, naar der gaves hende, eller hvis hun var unyndig, hendes Forældre eller Børge Net til, naar Mesteren blev Enkemand, da at bryde Forholdet. — Jeg skal endnu med Hensyn til enkelte Paragrafer gjøre nogle Bemærkninger, som jeg nærmest henstiller til det eventuelle Udvalgs Overveelse. — Der er mig noget Ukært i §§ 1 og 3, eller rettere sagt, Bestemmelserne i dem forekomme mig ikke ubetinget heldige. § 1 gaar ud paa, at, naar en Handlende, Fabrikant, Haandværker eller andre Næringsdrivende antager en Person under 18 Aar til Oplæring i sit Sag, skal der derom oprettes skriftlig Kontrakt. Deraf følger, at skriftlig Kontrakt ikke behøves, naar Lærlingen er over 18 Aar. Dernæst kommer § 2, der taler ikke blot om Lærlinge under 18 Aar, men i det Hele om Lærlinge, altsaa ogsaa om saadanne, der ere 18 Aar. Deraf følger § 3, der siger, at Lærlingekontrakten skal, for at være gyldig, være forevist Øvrigheden og af denne have erholdt Paategning om, at den er afsattet i Overensstemmelse med nærværende Lovs Forskrifter. Man skulde nærmest efter Gangen i Paragraferne antage, at der her var sigtet til Lærlingekontrakter i Almindelighed, altsaa uden Hensyn til, om Lærlingen tilfældigvis var under eller over 18 Aar; men der kan vel ikke være nogen Tvivl om, at § 3 sigter alene til de Lærlingekontrakter, der omhandles i § 1. Der vilde ganske vist ikke i og for sig være Noget til Hinders for, om Lovgiveren sagde, at, naar Lærlingen er under 18 Aar, skal der oprettes skriftlig Kontrakt, og at saa § 3, idet den handlede om alle Lærlingekontrakter, foreskrev, at, hvis Lærlingen var over 18 Aar, og skriftlig Kontrakt blev oprettet, skjøndt dette ikke var nødvendigt, denne da skulde forevises Øvrigheden og have dennes Paategning for at være gyldig. Men det vilde dog være temmelig urimeligt, om en mundtlig Kontrakt med en Lærling over 18 Aar skulde være bindende, medens den skriftlige Kontrakt, man indgik med ham, skulde forevises Øvrigheden. Jeg nærer derfor ikke Tvivl om, at man i § 3 ikke har tænkt paa Lærlingekontrakter i Almindelighed, men kun paa Kontrakter, der indgaaes med Lærlinge under 18 Aar. Det er mig imidlertid ikke rigtig klart, hvorfor man skal gjøre denne Forskjel istedetfor at bestemme, at